

Ability Enhancement Courses

(Compulsory Course)

(Credit-4)

Semester	Subject
I	Odia/ Hindi/ Sanskrit/ Urdu <i>Telugu</i>
II	English

ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ (SEMESTER-I)

ସାମର୍ଥ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

Ability Enhancement Course (AEC)

ପରିଶୁଦ୍ଧ ଭାଷା ଓ ଲିଖନ ଧାରା

Course Outcome (ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପଦକ୍ଷେପ):

ସାହିତ୍ୟର ଲିଖନ ଓ ଅଧ୍ୟୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଷାର ପରିଶୁଦ୍ଧତା ନିରୀକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ । ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲିଖନର ଗୁଣବତ୍ତା ବ୍ୟବହାର ହେବା ଲାଭନୀୟ । ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଭାଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାର ସ୍ଥାନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଶିକ୍ଷାଧୀନରେ ନିର୍ମୁଳ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ସମର୍ଥତା ଦେଖି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଏହି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପରିଚାଳିତ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ତଥା ପ୍ରାଥମିକ ସେବାମୂଳକ ନିୟୁତ ଦେବାପାଇଁ ସମ୍ଭାଷଣ ହେଉଥିବା ପରାମର୍ଶନୀୟ ମଧ୍ୟ ଏହା ଶିକ୍ଷାଧୀନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

Unit wise Learning Outcome (ପ୍ରତି ଏକକର ଅଧ୍ୟୟନ ପଦକ୍ଷେପ):

୧ମ ଏକକ: କ) ଶବ୍ଦ ଗଠନରେ ଶୁଦ୍ଧତା

ଖ) ରୁଚିର ଅର୍ଥ ଆବରଣ

ଗ) ରୁଚିର ପ୍ରୟୋଗବିଧି ଶିକ୍ଷା

୨ୟ ଏକକ: କ) ବାକ୍ୟର ଗଠନରୀତି ଶିକ୍ଷା

ଖ) ବିବିଧ ପ୍ରକାର ବାକ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା

ଗ) ନିର୍ମୁଳ ବାକ୍ୟଲିଖନ ବିଦ୍ୟା

୩ୟ ଏକକ: କ) ବୃହତ୍ ଅନୁଛେଦକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରିବାର କୌଶଳ

ଖ) ବିଷୟଗତ ଶୀର୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଳା

ଗ) ଅନୁଛେଦରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ

୪ର୍ଥ ଏକକ: କ) ଉପଲିଖନ ଜ୍ଞାନ

ଖ) ପିତର ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଗ) ନିର୍ମୁଳ ପତ୍ରଲିଖନ ଓ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କଳା

ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ

ପ୍ରଥମ ଏକକ: (କ) ଶବ୍ଦର ସଂଜ୍ଞା, ଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧି

(ଖ) ରୁଚିର ଅର୍ଥ ଓ ପ୍ରୟୋଗ ବିଧି

ଦ୍ୱିତୀୟ ଏକକ: ବାକ୍ୟ ଗଠନରୀତି ଓ ପ୍ରକାର ଭେଦ

ତୃତୀୟ ଏକକ: ଅନୁଛେଦ ସଂକ୍ଷେପଣ, ଶୀର୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର

ଚତୁର୍ଥ ଏକକ: ନିର୍ମୁଳ ଲିଖନ ପଦ୍ଧତି, ଉପ ଲିଖନ, ପିତର, ପତ୍ର ଲିଖନ, ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ (Book of reference) :

୧. ସର୍ବସାର ବ୍ୟାକରଣ - ଶ୍ରୀଧର ନାୟକ, ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦିର, କଟକ ।

୨. ସାରସ୍ୱତ ବ୍ୟାକରଣିକ ବ୍ୟାକରଣ - କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ସତ୍ୟ ନାରାୟଣ ବୁକ୍ ସୋର ।

୩. ବୃହତ୍ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ - ତ୍ରିଲୋଚନ ବେହେରା, ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଙ୍କା, ପ୍ରେସ୍‌ସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ ।

୪. ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ - ଧନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର, କିରୀଟ ମହଲ, କଟକ ।

୫. ସାଧାରଣ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ - ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

୬. ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ଗଣଯୋଗାଯୋଗ - ଶିଶିର ବେହେରା, ପ୍ରେସ୍‌ସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ ।

୭. ଯୋଗାଯୋଗ ମୂଳକ ମାତୃଭାଷା - ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ସାମଲ, ସତ୍ୟନାରାୟଣ ବୁକ୍ ସୋର, କଟକ ।

୮. ଯୋଗାଯୋଗର ଭାଷା - ସୁଧାଂଶୁ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରକାଶନ, କଟକ ।

୯. ନିର୍ଭୁଲ ଲେଖାର ମୂଳସୂତ୍ର, ନୀଳାଦ୍ରି ଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ, କିତାବ ମହଲ, କଟକ ।

୧୦. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବ୍ୟାକରଣ ସୌରଭ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପତି, ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଏସୋରିୟମ୍, କଟକ ।

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନ (Sample Questions) :

୧. ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ? (୧ ମାର୍କ)

୨. ପର୍ବତର ଦୁଇଟି ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖ । (୨ ମାର୍କ)

୩. ବାକ୍ୟର ପ୍ରକାରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ । (୫ ମାର୍କ)

୪. ତୁମ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତିପାଇଁ କୌଣସି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କିପରି ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯିବ,

ତାହାର ଏକ ନମୁନା ଲେଖ । (୮ ମାର୍କ)

SEMESTER-I
AEC
प्रयोजनमूलक हिंदी

UNIT - I

प्रयोजनमूलक हिंदी :

प्रयोजनमूलक हिंदी का स्वरूप और परिभाषा, प्रयोजनमूलक हिंदी के भेद, प्रयोजनमूलक हिंदी की विशेषताएँ, प्रयोजनमूलक हिंदी की समस्याएँ और संभावनाएँ

UNIT - II

राजभाषा हिंदी की संवैधानिक स्थिति:

राजभाषा समिति, 1957, राजभाषा के संबंध में राष्ट्रपति के आदेश, 952, 1955, 1960, राजभाषा अधिनियम 1963, राजभाषा अधिनियम 1967, राजभाषा अधिनियम 1976

UNIT - III

कार्यालयी हिंदी:

हिंदी के विविध रूप : राजभाषा, राष्ट्रभाषा, संपर्क भाषा, संचार भाषा, मातृभाषा, सर्जनात्मक भाषा राष्ट्रभाषा और राजभाषा में अंतर, मानक हिंदी

कार्यालयी हिंदी के प्रमुख प्रकार्य

आलेखन: परिभाषा, स्वरूप, विशेषता, प्रारूप

टिप्पण: परिभाषा, स्वरूप, विशेषता, प्रारूप

पत्रलेखन, पल्लवन, संक्षेपण

पारिभाषिक शब्दावली : पारिभाषिक शब्दावली का स्वरूप एवं महत्त्व
पारिभाषिक शब्दावली निर्माण के सिद्धांत, पारिभाषिक शब्दावली के भेद, ज्ञान-
विज्ञान के विभिन्न क्षेत्रों में प्रयुक्त कुछ निर्धारित पारिभाषिक शब्दावली

UNIT - IV

हिंदी में कंप्यूटर का अनुप्रयोग:

कंप्यूटर का परिचय, कंप्यूटर की संरचना, कंप्यूटर के प्रकार, कंप्यूटर की
उपयोगिता, हिंदी में शब्द संसाधन, हिंदी में डाटा संसाधन, वेब पब्लिशिंग, वेब
पेज डिजाइनर

इंटरनेट :

इंटरनेट स्वरूप और विकास इंटरनेट : कार्यप्राणाली, इंटरनेट के संपर्क
उपकरणों का परिचय, इंटरनेट एक्सप्लोरर, इंटरनेट की अनुप्रयुक्तता।

लिंक, ई-मेल, ब्राउजिंग, अपलोडिंग, डाउनलोडिंग, न्यू मीडिया, वेब पत्रकारिता,
ब्लॉगिंग, इंटरनेट रिले चैट, हिंदी के प्रमुख इंटरनेट पोर्टल।

पाठ्य पुस्तक:

1. प्रयोजनमूलक हिंदी-

प्रो. राधाकांत मिश्र,

डॉ. अमूल्य रत्न महांती,

प्लैनेट वी, हिंदी बुक सेंटर, बादामबाड़ी, कटक

ABILITY ENHANCEMENT COURSE (AEC)

Functional Sanskrit

Unit-I Sanskrit Alphabets, General Idea about Sanskrit Karaka, Vibhakti, Vacana, Purusa, Pada, Linga, Vacya, Lakara, Upasarga.

Unit-II Useful Sanskrit words, Sentence Formation in Sanskrit, Simple Sanskrit Sentences for conversation, Preparation of News in Sanskrit.

Unit-III Letter writing in Sanskrit, Notice Writing in Sanskrit, Invitation writing in Sanskrit, Description of Festivals in Sanskrit.

Unit-IV Sloka Recitations, Numerical Counting in Sanskrit, Sanskrit Story telling, Self introduction in Sanskrit (Practical).

Core Readings:

1. Samskrta Vyakarana Darpana,
2. Samskrta Vyakarana manjusa, Kamalesh Bhatia, Chaukhamba Sanskrit Pratisthan, Delhi, 2022

Suggested Readings:

1. Samskrta jnananidhi, Dr. Ram Vilash Choudhuri and Dr. Dhruva Kumari Choudhuri, MLBD, Delhi, Reprint, 2016
2. A Higher Sanskrit Grammar, M.R. Kale, MLBD, Delhi, 2005

+3 ARTS/SCIENCE/COMMERCE 1st SEMESTER AEC - 1 (TELUGU)**2024-25****POETRY, PROSE AND GRAMMAR****UNIT1 Classical Poetry**

- 1) Ganga Santanula Katha-Nannaya Bhattu
- 2) Droupadi paridevanamu-Tikkana Somayaji

Unit2 Modern Poetry

- 1) Kanyaka-Gurajada Apparao
- 2) Desacharitrulu-Sri Sri

Unit3 Kathanikalu

- 1) Chintalatopu-Papineni Siva Sankar
- 2) Savukudu-Bandi Narayana Swamy

Unit4 Grammar

- 1) **Sandhulu:** Savarnadeergha, Guna, Vrudhi, Yanadesa, Gasadadavadesa, Trika, Rugagama, tugagama, Amredita, Atva, Itva, Utva Sandhulu.
- 2) **Samasalu:** Tatpurusha, Karmadharaya, Dwandwa, Dwigu, Bahuvreehi

Books recommended

- 1) Sahiti Lahari- Dr S Narayana Rao
- 2) Vyakarana Parijatamu- Dr S Narayana Rao